

cfu

PÆDAGOGISK VEJLEDNING

'FØRSTE GANG... JEG BRÆNDER MENNESKER OP'

FØRSTE GANG

jeg

brænder

mennesker op

Vilma Sandnes
Johansson

GUTKIND

TITEL 'FØRSTE GANG - JEG BRÆNDER MENNESKER OP'

Tema: Fællesskaber, Fordomme, Facader, Falskhed, Gruppedynamik, Venskab

Fag: Dansk

Målgruppe: 8. - 10. klasse

Om bogen:

Sofia tager med til sin kusine Astrids heksecirkel i en skov i Nordsjælland. Sofia bliver irriteret, da hun indser, at de skal brænde de "Vi unge"-blade, som de to kusiner dyrkede sammen som børn, og at hun næsten ikke kan genkende Astrid. Kortromanen er en skildring af ungdomsgrupper, der forsøger at finde deres identitet og tilhørsforhold. Det er Sofia, der oplever det hele på afstand - og ender med netop at tage afstand, da hun betragter hendes kusine, som hun engang værdsatte så højt, tage teten i et afbrændingsritual, der bliver mere og mere hult jo længere frem i teksten, vi kommer. Det står pludselig klart for alle, at alle de værdier, de forsøger at sælge, dem står de i virkeligheden ikke selv på mål for.

Faglig relevans/Kompetenceområder:

Arbejdet med "Første gang - jeg brænder mennesker op" er en oplagt mulighed for at arbejde med kortromanen som genre. Derudover er bogen et meget nutidigt spejlbillede på de unges jagt på at finde en særlig identitet, der adskiller dem fra andre. Den handler både om at finde sin gruppe - og at føle sig unik. Samtidig problematiserer teksten det dobbeltmoralske i det moderne menneske. Et udsagn, der vil være meget relevant at tage op i arbejdet med teksten.

Om den pædagogiske vejledning:

På mange måder er det en tekst, der fungerer som en moderne og ungdommelig udgave af 'Kejserens nye klæder'. I arbejdet med kortromanen er det derfor også facaden, gruppedynamikken og falskheden, der skal fokuseres på. Den pædagogiske vejledning er, ligesom bogen, kort i sin form - men foreslår opgaver før, under og efter læsningen. Opgaverne til under læsningen er primært fokuseret på spørgsmål direkte til teksten.

Rigtig god fornøjelse.

Jan Frydensbjerg, VIA CFU

FØR LÆSNINGEN

Første gang

Alle mennesker oplever hundredvis af gange i løbet af deres liv, at en 'første gang' bliver skelsættende for dem og noget de altid vil huske. Det kan være første gang i skolen, første gang til fodbold eller første gang man kysser. Lav din egen personlige Top 5 over oplevelser i dit liv, hvor den første gang står som noget ganske særligt. Hæng den op i klassen sammen med din klassekammeraters bud.

Jeg brænder mennesker op

Skriv 5 linjer ned, hvor du gætter på hvad bogen handler om og hvad titlen hentyder til.

Vilma Sandnes Johansson

Undersøg hvilke andre bøger, som bogens forfatter Vilma Sandnes Johansson har skrevet. Find også yderlige fakta om hende. Hvad tænker du om, at hun som 23-årig allerede har udgivet tre bøger?

UNDER LÆSNINGEN

DEL 1

Astrid

Hvad er det for et billede af Astrid som jeg-fortælleren (Sofia) fremstiller på de første sider af bogen. Hvordan opfatter du Astrid, hvad er Sofias forhold til kusinen og hvordan oplever hun, at Astrid har forandret sig?

Vi Unge

Hvilket forhold havde Astrid og Sofia til Vi Unge-bladene, hvorfor har Astrid rettet sin vrede imod netop dem og hvad er det de symboliserer?

Det kursive

Nærlæs teksten på side 15. Opstil to kolonner og sæt ord i kolonnerne, der er henholdsvis beskrivende og stemningsskabende.

DEL 2

Rundt om bålet

Hvad kendetegner de mennesker, som befinder sig i skoven? Astrids venner. Hvordan taler de sammen og hvad er de fælles om?

UNDER LÆSNINGEN

Dullekusinen

Sådan omtaler Esmeralda Sofia, da hun tror, at Sofia ikke kan høre det. Hvad gør det ved Sofia - og hvad mener hun med det?

Preach what you teach - Gør hvad du siger!

Find eksempler på at de unge i skoven gør det modsatte af, hvad de selv prædiker og står som modstandere af.

DEL 3

Hellige og hævede over hende

På side 54 problematiserer Milo, at de brænder mennesker op, der måske er uden skyld og blot opfører sig som samfundet forventer. Hvad er det han forsøger at sige - og hvad er de andres reaktion?

Oprør

Hvordan gør Sofia oprør mod gruppens tanker og handlinger til sidst - og hvad bliver resultatet af det oprør?

Anklagen

"I sidder her og snobber nedad og spiller så fucking hellige, og Astrid, du er ikke en skid heks, du kan ikke engang finde ud af at være dig selv, og den suppe, du lavede i sommerhuset i forgårs, den var skide ulækker, og faktisk er du det mindst åndelige menneske, jeg kender..." Citatet fra side 60 er Sofias modangreb og anklage mod kusinen. Hvad tænker du om Sofias ord - rammer hun plet?

VERSALER

Sofia taler med store bogstaver på side 62-64. Hvad afslører hendes vrede?

Naturen hævner sig

Hvordan forstår du slutningen på kortromanen? Det virker til, at naturen hævner sig - på hvilken måde og hvorfor?

EFTER LÆSNINGEN

1,2,3

Opbygningen af kortromanen er tydelig markeret med en tredeling, hvor kapitlerne har fået talnumre. Giv en passende overskrift for de tre afsnit i bogen, der samtidig er fortællingens indledning, midte og slutning.

Det dobbeltmoralske

Undersøg hvad det betyder at være dobbeltmoralsk. Beskriv hvordan det er tilstede i bogens fortælling. Fortæl også om du indimellem kan være dobbeltmoralsk og i hvilke sammenhænge.

EFTER LÆSNINGEN

Skriv et haiku-digt (Greb fra udgivelsen 'Grib litteraturen')

Tag udgangspunkt i kortromanens fortælling og forsøg at sammenfat bogens tema og handlingsforløb i tre linjer med 5, 7 og 5 stavelser i hver.

Sidste gang

En af opgaverne før din læsning hed 'Første gang'. Her skulle du forholde dig til dine første gangs-oplevelser. Nu skal du gøre det modsatte. Tænk over begivenheder, som du ved, at du har gjort for sidste gang - og aldrig mere skal gentage, enten fordi du ikke kan, må eller vil. Det kan fx være sidste gang jeg var i børnehaven, sidste gang jeg blev smidt uden for døren eller sidste gang jeg glemte mobilen i toget. Lav en Top 5 og hæng den op ved siden af din Top 5 over første gang.

Citatfigurer (Greb fra udgivelsen 'Grib litteraturen')

Skab en række citatfigurer med udgangspunkt i bogens handling og tema. Udvælg et særligt citat, som du skaber en visualisering til.

SUPPLERENDE MATERIALER

Der er engang - 7 eventyr til tiden

Kim Fupz Aakeson genfortæller her 7 velkendte eventyr i en 2020-udgave. Et af dem er 'Kejserens nye klæder', der bliver til 'Kaisers nye jakkesæt'. Læs både det oprindelige og Aakesons gendigtning. Arbejd herefter med at perspektivere mellem de tre tekster ved at finde ligheder og forskelle.

<https://via.mitcfu.dk/38273361>

